RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
N.v.t	11 november 2026	24 november 2026	D.270332 Z.083144

Portefeuillehouder S. van Alfen

Begrotingsprogramma 4. Sport, cultuur en onderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting

Onderwerp **Uitbreiding kinderopvangruimte nieuwbouw Eben-Haëzerschool Lienden van 100 m² naar 200 m²**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de uitbreiding van de in het nieuwbouwplan van de Eben-Haëzerschool te Lienden opgenomen ruimte voor kinderopvang van circa 100 m² naar circa 200 m².
2. Een aanvullend investeringskrediet van maximaal € 363.021 beschikbaar te stellen voor de realisatie van de aanvullende ruimte, waarbij de gemeentelijke bijdrage wordt aangewend binnen de daarvoor geldende gemeentelijke financiële en juridische kaders.
3. Als voorwaarde aan de beschikbaarstelling van het investeringskrediet te verbinden dat voorafgaand aan de uitvoering voldoende zekerheid bestaat over de daadwerkelijke realisatie en exploitatie van de kinderopvangvoorziening en dat de daarvoor benodigde afspraken tussen het schoolbestuur en de kinderopvangorganisatie schriftelijk zijn vastgelegd.
4. Als voorwaarde te stellen dat het gebruik en de verhuur van de voor kinderopvang bestemde ruimte plaatsvinden overeenkomstig de Wet op het primair onderwijs, de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Buren 2021 en overige toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de voor verhuur vereiste toestemming van het college.
5. Het college opdracht te geven de benodigde overeenkomsten en nadere afspraken met het schoolbestuur uit te werken.
6. Begrotingswijziging 2027-005 vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

Het schoolbestuur van de Eben-Haëzerschool heeft verzocht om de kinderopvangruimte in de nieuwbouw van de school uit te breiden van 100 m² naar circa 200 m². De uitbreiding maakt het mogelijk om kinderdagopvang, peuteropvang, voorschoolse educatie (VE) en buitenschoolse opvang binnen één integraal kindcentrum onder te brengen. Uit het uitgevoerde marktonderzoek blijkt dat sprake is van een behoefte aan kinderopvang in Lienden en dat met name de vraag naar buitenschoolse opvang aanzienlijk is. Daarnaast biedt de uitbreiding mogelijkheden om het bereik van voorschoolse educatie binnen de kern Lienden te vergroten. Het college stelt voor om de aanvullende ruimte mogelijk te maken en daarbij afspraken te maken over de compensatie van de gemeentelijke investering. Uitgangspunt daarbij is dat SSBB de kinderopvangruimte, met inachtneming van de daarvoor geldende wettelijke vereisten en benodigde toestemming, verhuurt aan een kinderopvangorganisatie en gedurende de overeengekomen periode een jaarlijkse vergoeding aan de gemeente verschuldigd is.

1. Inleiding

Wettelijke taak onderwijshuisvesting

Op grond van de Wet op het primair onderwijs (WPO) is de gemeenteraad verantwoordelijk voor het voorzien in adequate huisvesting van scholen binnen de kaders van die wet en de gemeentelijke verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Dit is vastgelegd in onder meer in de artikelen 91 en 92 van de Wet op het primair onderwijs (Wpo). De zorgplicht van gemeenten betreft vervanging, nieuwbouw, uitbreiding en tijdelijke huisvesting, eerste inrichting, constructiefouten, vergoeding van schade als gevolg van bijzondere omstandigheden en de OZB. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk

voor het groot onderhoud van schoolgebouwen. Het schoolbestuur ontvangt vanuit het Rijk een genormeerde vergoeding voor onderhoud, energieverbruik en schoonmaak binnen de lumpsum bekostiging. De schoolbesturen dienen het onderhoud te bekostigen voor het terrein en gebouw als het gaat om: het onderhoud van de binnenkant, het buitenonderhoud en aanpassingen, het herstelonderhoud en vervanging van leer- en hulpmiddelen.

Integraal Huisvestingsplan Een integraal huisvestingsplan (IHP) biedt een beleidsrijk kader met meerjarige afspraken over onderwijshuisvesting binnen de gemeente Buren. Het huidige IHP is in 2025 vastgesteld en is een dynamisch document dat aan verandering onderhevig is. De ontwikkeling van leerlingaantallen, ruimtelijke ontwikkelingen en wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen invloed hebben op het IHP. Voor aanvang van elk nieuw tijdvak van vier jaar wordt het voorgaande tijdvak geëvalueerd en het IHP geactualiseerd om aan de actuele situatie te voldoen.

Ambities IHP
In het IHP zijn een drietal ambities opgenomen welke in gezamenlijkheid met de schoolbesturen en gemeenten zijn geformuleerd. Eén van de ambities is het realiseren van een doorgaande leerlijn tussen de kinderopvang en het onderwijs. Met de uitbreiding wordt een integraal kindcentrum mogelijk gemaakt waarin onderwijs en opvang onder één dak worden aangeboden. Hierdoor ontstaat voor ouders en kinderen een doorgaande ontwikkellijn van 0 tot 13 jaar.

Uitbreiding van 100m2 naar 200m2
In het kader van de nieuwbouw van de Eben-Haëzerschool heeft de gemeenteraad eerder besloten om binnen het nieuwbouwplan rekening te houden met circa 100 m² ruimte voor kinderopvang. Het voorliggende voorstel ziet op een uitbreiding van deze ruimte met circa 100 m². Deze aanvullende ruimte wordt niet gevraagd vanuit een uitbreiding van de onderwijsbehoefte van de school, maar vanuit de behoefte aan aanvullende kinderopvangcapaciteit in Lienden.
SSBB heeft de intentie uitgesproken om voor de invulling van de kinderopvang samen te werken met Elorah en heeft hen gevraagd een marktonderzoek te doen naar de potentiële behoefte van kinderopvang in de school. Hieruit blijkt dat binnen Lienden en de directe omgeving sprake is van een aantoonbare behoefte aan kinderopvang die aansluit bij de identiteit van de school en dat met name de vraag naar buitenschoolse opvang substantieel is. Tevens wordt geconcludeerd dat reservering van twee groepsruimten ruimtelijk verdedigbaar is en beter aansluit bij de verwachte ontwikkeling van de vraag. Op basis hiervan heeft het schoolbestuur aan de gemeente verzocht om de huidige 100m2 voor kinderopvang uit te breiden naar 200m2. Hierdoor wordt het mogelijk om naast kinderdagopvang ook peuteropvang en buitenschoolse opvang structureel binnen het nieuwe gebouw te huisvesten.

2. Doel / meetbaar effect
Met de uitbreiding wordt een integraal kindcentrum mogelijk gemaakt waarin onderwijs en opvang onder één dak worden aangeboden. Hierdoor ontstaat voor ouders en kinderen een doorgaande ontwikkellijn van 0 tot 13 jaar. Daarnaast wordt voorkomen dat op een later moment alsnog een uitbreiding noodzakelijk blijkt, terwijl uitbreiding na oplevering van een schoolgebouw aanzienlijk hogere kosten en organisatorische gevolgen met zich meebrengt.

3. Wettelijke- en beleidskaders
- Integraal Huisvestingsplan gemeente Buren 2025 – 2040 IHP 2025-2040

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Buren 2021 Verordening voorzieningen huisvesting

4. Argumenten
1.1 Versterking van het integraal
Het opnemen van 100 m² voor kinderopvang in de nieuwbouw sluit aan bij de gemeentelijke ambitie om de doorgaande leerlijn tussen opvang en onderwijs te versterken. Door opvang en onderwijs in één gebouw te combineren ontstaat een samenhangende omgeving voor kinderen van 0–13 jaar, wat een soepele overgang bevordert, professionals de mogelijkheid geeft om intensiever samen te werken en bijdraagt aan vroegsignalering en een stabiel pedagogisch klimaat. Dit past bij de beleidsontwikkeling rondom integrale kindontwikkeling (Beleidsuitvoeringsplan Onderwijsachterstanden 2023-2026 Gemeente Buren). De besluitvorming over de uitbreiding van de kinderopvangvoorziening staat los van de vaststelling van de beleidsnotitie en heeft geen gevolgen

voor de inhoudelijke afwegingen en besluitvorming die in dat kader nog door de gemeenteraad moeten worden gemaakt.
De gemeente heeft een algemeen belang bij de ontwikkeling van kinderen, zodat de kinderen in de gemeente opgroeien zodat zij binnen hun eigen mogelijkheden zo goed mogelijk mee kunnen doen in de maatschappij.
Daarnaast heeft de gemeente de wettelijke taak om verspreid binnen de gemeente Buren voorschoolse educatie (ve) aan te bieden aan peuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar.

1.2 De uitbreiding sluit aan bij de geconstateerde behoefte aan kinderopvang
Uit het uitgevoerde marktonderzoek blijkt dat er binnen Lienden behoefte bestaat aan zowel kinderdagopvang als buitenschoolse opvang. Met name de vraag naar buitenschoolse opvang overstijgt op meerdere dagen de capaciteit van één groepsruimte. De reservering van twee groepsruimten maakt het mogelijk deze vraag adequaat te accommoderen.

1.3 De uitbreiding draagt bij aan een groter bereik van voorschoolse educatie
Eén van de groepsruimten wordt mede ingezet voor peuteropvang en voorschoolse educatie (VE). Door VE, kinderopvang en onderwijs op één locatie te combineren, ontstaat een laagdrempelige voorziening waarin kinderen al op jonge leeftijd kunnen deelnemen aan activiteiten gericht op onder andere taalontwikkeling, sociale ontwikkeling en een goede voorbereiding op de basisschool.
De uitbreiding vergroot de mogelijkheden om binnen Lienden voldoende en passend VE-aanbod te organiseren en kan daarmee bijdragen aan het bereik van VE-kinderen. De daadwerkelijke deelname is daarnaast afhankelijk van onder meer indicering, toeleiding en de keuze van ouders. De uitbreiding draagt daarmee bij aan de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid en kansengelijkheid.

1.4 Reservering van ruimte nu voorkomt hogere kosten in de toekomst
Indien de vraag naar kinderopvang verder groeit, is uitbreiding na oplevering van het gebouw aanzienlijk duurder en bouwkundig complexer. Door de benodigde ruimte direct in het ontwerp op te nemen wordt voorkomen dat op een later moment kostbare aanpassingen noodzakelijk zijn.

2.1 De gemeentelijke investering wordt terugverdiend
De voorgestelde constructie voorziet erin dat het schoolbestuur de ruimten verhuurt aan Elorah en met hierbij de intentie dat gedurende veertig jaar een deel van de huurinkomsten afdraagt aan de gemeente. Hierdoor wordt de gemeentelijke investering gecompenseerd.

3.1 De intentieverklaring vormt een belangrijke waarborg voor de uitvoerbaarheid van het project.
Hiermee leggen het schoolbestuur en de kinderopvangorganisatie vast dat zij de intentie hebben om binnen het nieuwe gebouw samen te werken aan de exploitatie van kinderopvang, peuteropvang, voorschoolse educatie en buitenschoolse opvang. De intentieverklaring geeft de gemeente vertrouwen dat de aanvullende investering wordt gedaan ten behoeve van een daadwerkelijk te realiseren voorziening en niet uitsluitend ten behoeve van een toekomstige, nog onzekere ontwikkeling.

4.1 Juridische complexiteit vraagt om goede voorwaarden
De combinatie van onderwijs en kinderopvang vraagt om een zorgvuldige juridische inrichting
Voor onderwijsruimte gelden andere wettelijke kaders dan voor kinderopvang. De eigendoms-, gebruiks- en verhuurconstructie moet daarom zorgvuldig worden ingericht. Indien de afspraken niet volledig aansluiten bij de Wet op het primair onderwijs, de huisvestingsverordening of overige regelgeving, kan dit leiden tot juridische of financiële gevolgen voor gemeente en schoolbestuur

5.1 Het autoriseren van investeringskredieten is een bevoegdheid van de raad
Het bestaande investeringsbedrag uit de begroting 2027 wordt hiermee naar boven bijgesteld. Tegenover de hogere kapitaallasten staan huurinkomsten opgenomen. Er is dan ook geen effect op het saldo van de begroting.

5. Kanttekeningen

1.1 De uitbreiding van de kinderopvangruimte biedt geen garantie voor langdurige exploitatie
Hoewel er een intentie bestaat om kinderopvang binnen de nieuwbouw te realiseren, bestaat vooraf

geen volledige zekerheid dat de kinderopvangorganisatie de extra ruimte gedurende de gehele gebruiksduur zal blijven exploiteren. Wanneer de vraag naar kinderopvang of de bedrijfsvoering van de aanbieder verandert, kan leegstand ontstaan. In dat geval is een deel van de investering mogelijk niet optimaal benut.

1.2 De toekomstige behoefte aan kinderopvang kan wijzigen
De uitbreiding is gebaseerd op de huidige inzichten in vraag en behoefte. Ontwikkelingen in demografie, onderwijsdeelname en kinderopvanggebruik kunnen ertoe leiden dat de benodigde capaciteit in de toekomst anders uitvalt dan nu wordt voorzien.

6. Financiële consequenties

De uitbreiding van 100 m² naar 200 m² leidt tot een aanvullende investering van de gemeente. Uitgangspunt is dat deze investering wordt terugverdiend door middel van een structurele huurafdracht vanuit het schoolbestuur. Dit geldt voor de periode dat een kinderopvangorganisatie gebruik maakt van de ruimten. De investering betreft een gemeentelijke investering in maatschappelijke infrastructuur. De onderbouwing van de investering ligt primair in het realiseren van een toekomstbestendige onderwijs- en opvangvoorziening en niet in het genereren van huurinkomsten.

Bij een aanvullende investering van € 363.021 bedragen de kapitaallasten (bij 0,5% rente) over een periode van veertig jaar € 10.890 per jaar. Het daadwerkelijk betalen van de investering (financiering) kost (met uitzondering van rente) in financiële zin niks. Dit is een verschuiving op de balans. In de kapitaallasten zitten de werkelijke kosten, die ook terugkomen in de begroting. Zoals genoemd is het uitgangspunt dat de huur deze kapitaallasten dekt. Per saldo zou de extra uitbreiding dus geen effect moeten hebben op de begroting van de gemeente. De definitieve afspraken worden nog vastgelegd in een afzonderlijke overeenkomst tussen gemeente en schoolbestuur.

7. Juridische consequenties
De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de Eben-Haëzerschool volgt uit de Wet op het primair onderwijs (WPO) en de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Buren 2021.

De aanvullende 100 m² die met dit voorstel wordt gerealiseerd, is echter bestemd voor kinderopvang en vloeit niet voort uit een uitbreiding van de onderwijsbehoefte van de school. Kinderopvang is geen voorziening voor de huisvesting van een school als bedoeld in de WPO. De WPO vormt daarom niet zelfstandig de grondslag voor de gemeentelijke bekostiging van deze aanvullende 100 m².
De voorgestelde aanvullende gemeentelijke investering van € 363.021 moet daarom worden gebaseerd op een afzonderlijke gemeentelijke bevoegdheids- en financiële grondslag.

Keuze kinderopvangorganisatie
Bij de ontwikkeling van de locatie wordt ruimte gerealiseerd voor kinderopvang. Stichting Scholen met de Bijbel in de Betuwe [SSBB] is als juridisch eigenaar van het schoolgebouw verantwoordelijk voor de verhuur van ruimten in het gebouw en voor de keuze van de kinderopvangorganisatie. De gemeente stelt hiervoor de kaders en verleent, waar nodig, de benodigde toestemming.

SSBB heeft de intentie uitgesproken om voor de invulling van de kinderopvang samen te werken met Elorah[1]. In het kader van de zuivere rolverdeling wordt Elorah echter niet als specifieke kinderopvangorganisatie in het raadsbesluit aangewezen. De uiteindelijke keuze en contractuele afspraken met de kinderopvangorganisatie zijn de verantwoordelijkheid van SSBB.

Voor het permanente gebruik van ruimten voor kinderopvang worden de benodigde juridische afspraken gemaakt conform artikel 110 van de Wet op het primair onderwijs (WPO). Daarbij worden ook de belangen van de gemeente, waaronder het economisch claimrecht en het kettingbeding,

[1] Elorah is een christelijk-reformatorische kinderopvangorganisatie, onderdeel van Kibeo, die opvang en kindontwikkeling aanbiedt vanuit een pedagogische visie gebaseerd op Bijbelse normen en waarden. De organisatie verzorgt dagopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang en richt zich op een brede ontwikkeling van kinderen.

geborgd. Het medegebruik van onderwijsruimten voor bijvoorbeeld buitenschoolse opvang wordt afzonderlijk geregeld op grond van artikel 108 WPO.

Ook worden tussen de gemeente en SSBB afspraken gemaakt over de financiële gevolgen van het permanente gebruik van ruimten voor kinderopvang, waaronder de verhouding tussen de gemeentelijke investering en de inkomsten uit verhuur. Daarnaast worden afspraken gemaakt over de continuïteit van de kinderopvang, waaronder de situatie waarin de kinderopvangorganisatie de ruimte niet langer gebruikt.

De verdere juridische en financiële uitwerking vindt plaats in overleg tussen de gemeente en SSBB, met inachtneming van de toepasselijke bepalingen van de WPO en het hierover ingewonnen externe juridische advies van VanGoud.

8. Participatie

Voor de toekomstige beleidsnotitie onderwijs en kinderopvang, die binnenkort separaat aan uw raad wordt voorgelegd, is een zorgvuldig participatieproces doorlopen. Dit proces bestond uit individuele gesprekken met alle betrokken partijen en drie gezamenlijke werksessies. Hierin zijn belangen geïnventariseerd, beleidskeuzes verkend en conceptvoorstellen besproken. De opbrengsten van deze gesprekken en sessies zijn verwerkt en nogmaals met schoolbestuur en kinderopvangorganisatie besproken en passen in deze individuele uitbreiding voor wat betreft de gezamenlijk afgestemde uitgangspunten.

9. Toekomstoriëntatie

Met de nieuwbouw van de Eben Haëzerschool wordt een moderne, gezonde en toekomstbestendige onderwijsvoorziening gerealiseerd die aansluit bij de ambities uit de Toekomstoriëntatie van Buren. Tegelijkertijd draagt het project bij aan de opgave ‘Woekeren met ruimte’, doordat de nieuwbouw zorgvuldig wordt ingepast en ontworpen met oog voor flexibiliteit en meervoudig gebruik. Daarmee ondersteunt dit voorstel de bredere doelstelling om de leefbaarheid, ontwikkelkansen en voorzieningen in de kern Lienden duurzaam te versterken.

10. Uitvoering

- Planning

Molenbiotoop:
In de ontwerpfase is gebleken dat, ten behoeve van de aanvraag van de bijbehorende bouwvergunningen, de molenfederatie Gelderland zich kritisch heeft geuit over het uitgevoerde onderzoek naar de molenbiotoop. Dit onderzoek is in 2025 afgerond en op basis van dit onderzoek zijn toentertijd de keuzes gemaakt voor de plaatsing van het gebouw. Met de ontvangen feedback van de molenfederatie Gelderland is besloten om Erfgoed Advies Groen Montfoort (EAGM) te vragen om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de molenbiotoop. Er is specifiek gekozen om het onderzoek uit te laten voeren door een ander bureau om het eerder opgeleverde rapport onafhankelijk te kunnen beoordelen en aanvullend onderzoek te doen. Zo wordt aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de nieuwbouw binnen de molenbiotoop. Hiervoor wordt een CFD-simulatie (windstromingsonderzoek) uitgevoerd, die een nauwkeuriger beeld geeft van de invloed van het bouwplan op de windvang van de molen. Afhankelijk van de uitkomsten kan dit aanleiding geven tot aanpassingen in het ontwerp. De ambitie blijft op dit moment om het nieuwe schoolgebouw, inclusief twee groepen kinderopvang, in 2028 op te leveren.

Verkeersveiligheid:
Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar verkeersveiligheid, parkeerdruk en mogelijke verkeersmaatregelen als gevolg van de uitbreiding van de kinderopvang en het daarmee samenhangende haal- en brengverkeer. De resultaten van deze onderzoeken worden betrokken bij de verdere planvorming.

- Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad worden het schoolbestuur, Elorah en overige betrokken partijen geïnformeerd over het besluit en de vervolgstappen voor de verdere uitwerking van de huisvesting en exploitatie.

Met betrekking tot de uitkomsten van het aanvullend onderzoek van de molenbiotoop zal de gemeenteraad door middel van een Raadsinformatiebrief worden geïnformeerd.

- Evaluatie

Jaarlijks wordt, rond de zomervakantie, de gemeenteraad geïnformeerd over de stand van zaken op het dossier Onderwijshuisvesting.

11. Bijlagen

1. Marktonderzoek
2. Intentieverklaring
3. Begrotingswijziging
4. Raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester